

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 014 Середня освіта

предметною спеціальністю 014.02 Середня освіта. Мова і література

спеціалізацією 014.022 Німецька мова і література

освітньо-професійної програми Середня освіта. Німецька мова

Луцьк –2024

Силабус «ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ» підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова і література, спеціалізації 014.022 Німецька мова і література, за освітньо-професійною програмою СЕРЕДНЯ ОСВІТА. НІМЕЦЬКА МОВА.

Розробники:

Близнюк Л. М., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Близнюк Л. М.

Силабус виробничої педагогічної практики затверджено на засіданні кафедри німецької філології, протокол №1 від 27 серпня 2021 р.

Силабус виробничої педагогічної практики перезатверджено на засіданні кафедри німецької філології, протокол № 2 від 13 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри німецької філології

Пасик Л. А.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.02 Середня освіта. Мова і література. 014.022 Німецька мова і література Середня освіта. Німецька мова бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 180 /6		Рік навчання: 3
		Семестр: 5, 6
		Лекцій: -
ІНДЗ: -		Семінарські: -
		Самостійна робота: 170 год.
		Консультації: 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		німецька, українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Близнюк Людмила Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	Моб.тел. 050 1412593
	luda_blysnjuk@ukr.net
	bluzniuk.luda@vnu.edu.ua
Дні занять	Розклад занять: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання щодо курсу можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі, а також через чат

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Виробнича педагогічна практика з німецької мови є обов'язковим компонентом професійної підготовки освітньо-професійної програми, складовою частиною освітніх компонентів за професійним спрямуванням. Виробничу педагогічну практику здобувачі освіти проходять упродовж двох тижнів у 5 семестрі та двох тижнів у 6 семестрі з відривом від освітнього процесу. *Базами проведення практики* є заклади загальної середньої освіти, спеціалізовані школи з вивчення іноземних мов, ліцеї, гімназії м. Луцька, Волинської та інших областей (за наявності

Договору). Виробничу педагогічну практику здобувачі освіти проходять у 5-9 класах після того як вони отримали теоретичні фахові, психолого-педагогічні та соціально-гуманітарні знання. За час проходження виробничої педагогічної практики здобувачі освіти отримують досвід педагогічної діяльності.

Специфікою виробничої педагогічної практики є те, що її успіх залежить від організованої та злагодженої роботи деканату, керівника практики від кафедри, групових керівників-методистів від кафедр факультету, дирекції шкіл, гімназій та ліцеїв, відповідальних за роботу зі студентами-практикантами вчителів, а також від самих студентів-практикантів.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво та виконання програми практики здійснює *керівник практики від факультету (кафедри)*. Факультетський (кафедральний) керівник зобов'язаний погоджувати з керівниками базових шкіл, ліцеїв, гімназій проведення практики, разом з деканатом складати проект наказу про розподіл здобувачів освіти по місцях практики і про призначення групових керівників-методистів, організовувати та проводити разом з груповими керівниками настановчі конференції з виробничої педагогічної практики, контролювати проходження практики, надавати методичну допомогу здобувачам освіти щодо складання індивідуальних планів та оформлення документації. Упродовж практики керівник від кафедри подає у навчальний відділ університету фінансову і звітну документацію.

Групові керівники-методисти призначаються кафедрами факультету з числа досвідчених НПП, які добре знають роботу середніх навчальних закладів. Їх обов'язками є: керівництво шестигодинним робочим днем студентів-практикантів; разом з вчителями шкіл планування навчальної роботи студентів-практикантів; надання методичної допомоги у плануванні, проведенні та аналізі уроків; присутність на залікових заняттях, їх аналіз та оцінювання. В кінці практики груповий керівник разом з учителем німецької мови та класним керівником класу, у якому працював студент-практикант проводить підсумки й оцінює роботу студента-практиканта. *Директор школи* своїм розпорядженням зараховує студентів на практику і призначає відповідальних вчителів німецької мови для роботи з ними, проводить інструктаж з охорони праці та техніки безпеки.

Студенти - практиканти на період практики входять до складу педагогічного колективу, тому вони зобов'язані дотримуватись правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати розпорядження директора, його заступників і керівника практики. Студенти-практиканти мають право користуватися бібліотекою, навчальними посібниками, комп'ютерною технікою, що знаходяться в кабінеті німецької мови. З усіма питаннями, що виникають у ході практики, вони звертаються до керівника практики від факультету (кафедри), а також до групових керівників-методистів, та вчителя німецької мови у ЗЗСО.

2. Пререквізити та постреквізити

Виробнича педагогічна практика є важливою ланкою у професійній підготовці фахівця для роботи в закладах освіти, зокрема вчителя німецької та англійської мов закладу середньої освіти для базової школи. Практика інтегрується з освітніми компонентами, які вивчаються згідно навчального плану: педагогікою, психологією, методикою навчання німецької мови в закладах загальної середньої освіти, методикою навчання англійської мови в ЗЗСО, віковою психологією з основами гігієни, психолого-педагогічною практикою, навчально-педагогічною практикою.

До **постреквізитів** відносимо виробничу педагогічну практику з німецької та англійської мов та комплексний кваліфікаційний іспит, курсові роботи.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою виробничої педагогічної практики з німецької мови є закріплення та поглиблення теоретичних знань та компетенцій, отриманих здобувачами освіти у процесі вивчення теоретичних освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки, практичних навичок за обраною освітньою програмою, а також збір матеріалу для виконання курсових робіт

та комплексного кваліфікаційного іспиту, підготовка здобувачів освіти до реалізації професійних функцій (комунікативно-навчальної, розвиваючої, виховної, естетичної, конструктивно-плануючої, організаторської) вчителя німецької мови, забезпечуючи їх необхідними знаннями та вміннями організації навчально-педагогічного процесу в закладах середньої освіти для базової школи, з теорії та практики викладання німецької мови, розвиваючи методичні вміння та вміння самостійного методичного дослідження.

Основними завданнями виробничої педагогічної практики з німецької мови є:

- формування у студентів-практикантів уміння проводити уроки німецької мови з використанням сучасних методів та прийомів навчально-пізнавальної діяльності.
- розвиток у студентів – практикантів уміння здійснювати виховну роботу на базі вивчення німецької мови.
- формування вміння проводити науково-дослідну роботу.
- виховання у здобувачів освіти стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті.
- свідоме застосування студентами-практикантами теорії навчання у практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості.
- формування та розвиток професійних навичок та вмінь.
- розвиток у студентів-практикантів уміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз і об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності.
- ознайомлення з сучасним етапом навчально-виховної роботи у школі, передовим педагогічним досвідом.
- вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Методи: практичний метод, спостереження, метод аналізу, метод контролю та самоконтролю, частково-пошуковий, метод портфоліо, проектування професійних ситуацій.

Проходження виробничої педагогічної практики сприяє також тому, що здобувачі розвинути такі **soft skills**, як: комунікативні та проєктувальні навички, критичне мислення, вміння комплексно підходити до проблеми, лідерські та організаторські якості, командна робота, самоорганізація, самодисципліна і самоконтроль, тайм менеджмент, створення предметно-розвивального середовища, бажання вчитися і постійно розвиватися.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні володіти такими **компетентностями**:

4.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати спеціалізовані та практичні завдання в галузі методики та дидактики в процесі професійної діяльності або в процесі подальшого навчання, що передбачає застосування теоретичних та практичних знань, навичок та вмінь.

Загальні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (**ЗК 1**).
- Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні (**ЗК 2**).
- Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей

розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій **(ЗК 3)**.

- Знання та розуміння предметної галузі для здійснення професійної діяльності **(ЗК 4)**.
- Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел **(ЗК 5)**.
- Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті **(ЗК 6)**.
- Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу **(ЗК 7)**.
- Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї **(ЗК 8)**.
- Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, толерантного та взаємоввічливого спілкування з представниками інших професійних груп із дотриманням професійної етики **(ЗК 9)**.
- Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети **(ЗК 10)**.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні **(ЗК 11)**.

Фахові компетентності:

- Здатність усвідомлювати структуру педагогічної науки та їх теоретичних основ **(ФК 1)**.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку та англійську мови як особливу знакову систему, їхню природу, функції, рівні **(ФК 2)**.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя **(ФК 3)**.
- Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури **(ФК 4)**.
- Здатність планувати та організовувати освітній і виховний процес з урахуванням вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, прогнозувати його результати, використовуючи різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів **(ФК 5)**.
- Здатність моделювати зміст навчання задля формування в учнів ключових компетентностей, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання **(ФК 6)**.
- Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі **(ФК 7)**.
- Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу **(ФК 8)**.
- Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності **(ФК 9)**.
- Здатність підтримувати осіб з особливими освітніми потребами та створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; обирати освітні технології виховання з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями **(ФК 10)**.
- Здатність організовувати безпечний навчально-виховний процес, пропагувати здоровий спосіб життя; планувати й проводити години класного керівника; організовувати виховні

заходи, планувати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, оздоровчих таборах **(ФК 11)**.

- Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної та наукової діяльності: визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; виконувати наукові фахові дослідження з іноземних мов та методики їх викладання, а також оприлюднювати їхні результати **(ФК 12)**.

Результати навчання:

- Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням німецької й англійської мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів **(ПРН 1)**.
- Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом **(ПРН 2)**.
- Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті **(ПРН 3)**.
- Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, здійснює моніторинг власної педагогічної діяльності, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти **(ПРН 4)**.
- Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення **(ПРН 5)**.
- Використовує різні види ораторських виступів, ефективно планує виступи та добирає матеріал, оперує методикою підготовки та виголошення промови, володіє основами техніки мовлення, вміє фахово вести розгорнутий монолог/діалог та уміло застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування **(ПРН 6)**.
- Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів **(ПРН 7)**.
- Знає й розуміє систему мови і вміє застосовувати ці знання у професійній освітній діяльності **(ПРН 8)**.
- Володіє принципами, технологіями і прийомами створення усних і письмових текстів різних жанрів державною та іноземними мовами **(ПРН 9)**.
- Здійснює аналіз мовних одиниць рідної та іноземних мов, визначає їхню взаємодію та характеризує мовні явища і процеси, що їх зумовлюють **(ПРН 10)**.
- Аналізує й інтерпретує твори німецькомовної художньої літератури, визначає їхню специфіку й місце в літературному процесі **(ПРН 11)**.
- Ефективно використовує іноземні мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя **(ПРН 12)**.
- Здійснює управління процесом виховання; добирає методи й прийоми виховання; застосовує індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; вміє планувати й проводити години класного керівника, виконувати його обов'язки, організовувати виховні заходи, співпрацювати з сім'ями учнів, залучати активну громадськість до процесу

виховання, здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, планувати виховну роботу в оздоровчих таборах (ПРН 13).

- Здійснює планування та організацію освітнього процесу з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету (ПРН 14).
- Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, запобігає конфліктам в освітньому процесі (ПРН 15).
- Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку (ПРН 16).
- Створює умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами (ПРН 17).
- Дотримується під час навчально-виховного процесу нормативно-правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів (ПРН 18).
- Ефективно організовує освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовує різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час; обирає освітні технології виховання відповідно до цілей і завдань сучасної освіти (ПРН 19).
- Здійснює оцінювання результатів навчання із дотриманням відповідних критеріїв та принципів академічної доброчесності, аналізує результати навчання учнів та забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання учнів (ПРН 20).

V. Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, повідомляти методистів про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача-методиста за консультаціями у разі потреби.

Перед проходження виробничої педагогічної практики керівник практики від кафедри разом з керівником від бази практики ознайомлює здобувачів з метою і завданнями практики; проводить інструктаж ЗО з охорони праці та техніки безпеки видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування та проведення уроків з принципами академічної доброчесності; з особливостями отримання різних видів освіти.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умов певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету ВНУ імені Лесі Українки](#).

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Проходження виробничої практики регулюється [Положенням про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Виробнича педагогічна практика проводиться в декілька етапів.

На **початковому етапі** (Здні) педагогічної практики (*пасивна практика*) студент-практикант здійснює таку діяльність:

- 1) знайомиться із організаційною структурою закладу загальної середньої освіти, освітньої організації; статутом закладу, де визначені мета і основні завдання, організаційно-правові засади діяльності й організації навчально-виховного процесу;
- 2) вивчає навчальні плани та аналізує програми з німецької мови; отримує уміння і навички розробляти навчальну та робочу програми з обраної дисципліни, складати тематичний план серії уроків; уміння розробляти тестові завдання; складати контрольні завдання та запитання до кожної теми уроку;
- 3) складає індивідуальний план роботи студента-практиканта на весь період педагогічної практики;
- 4) відвідує уроки вчителів, засвоює основні педагогічні прийоми та методи подання навчального матеріалу; уміння використовувати відведений час для пояснення основних аспектів запропонованих тем; уміння будувати відносини з учнями;
- 5) складає план позакласної роботи, відвідує позакласні заходи, бере участь у їх аналізі (не менше двох заходів);

На **основному етапі** (*активна практика*) педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

- 1) самостійно проводять уроки німецької мови (не менше 10 уроків за весь період практики) різних типів із застосуванням різноманітних методів і використання різних форм організації навчальних занять); отримує практичні навички педагогічного досвіду; уміння поєднання теорії з практикою; навички оцінювання знань учнів; уміння виявляти ініціативу; навички раціональної поведінки в стосунках з учнями;
- 2) відвідує та бере участь в обговоренні уроків, проведених студентами-практикантами;
- 3) проводить виховну роботу відповідно до плану класного керівника (за час виробничої педагогічної практики з німецької мови студент готує та проводить не менше двох позакласних заходів);
- 4) бере участь в роботі предметного гуртка в школі;
- 5) проводить роботу з батьками учнів (участь у підготовці і проведенні батьківських зборів, відвідування учнів вдома);
- 6) проводить індивідуальну виховну роботу з учнями.

На **заключному етапі** педагогічної практики здобувач освіти виконує таку роботу:

- 1) готує звітну документацію та здає її керівникам педагогічної практики для перевірки й оцінювання в перший день виходу на заняття в університеті;
- 2) захищає свій звіт із педагогічної практики на звітній конференції в університеті.

Основним методом контролю є підсумковий звіт, в якому здобувач освіти систематизує отриманий навчальний та виробничий досвід. Здобувачам освіти рекомендовано вести журнал самоаналізу педагогічної діяльності. Підсумковий контроль здійснює вчитель-методист від навчального підрозділу з урахуванням обсягу та якості виконаних практичних завдань, планів-конспектів уроків з німецької мови, аналізу відвіданого уроку колеги-практиканта та самостійно проведеного залікового уроку, а також на основі звіту керівника практики на базі навчального закладу.

До **початку практики** здобувачі освіти одержують консультації щодо оформлення всіх необхідних документів; інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки від керівника практики закладу вищої освіти, необхідні документи (щоденник та індивідуальне завдання тощо). Також керівник практики повідомляє здобувачам про систему звітності з практик, прийняту на кафедрі. Прибувши на базу практики здобувачі освіти повинні подати керівникові бази (освітньої організації) щоденник, дотримуватись прийнятого на базі практики режиму та регламенту роботи, правил виробничої санітарії, охорони праці, техніки безпеки з обов'язковим проходженням інструктажів (вступного та на кожному конкретному місці праці).

Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коефіцієнт (%) або бал
Поточний контроль		
1. Робота вчителем німецької мови	Сплановано та проведено 10 уроків німецької мови	20 б. (10 б. – оцінює вчитель-методист від бази практики, 10 б. – оцінює методист від навчального закладу)
	Сплановано та проведено позакласний захід німецькою мовою (наприклад, екскурсія в музей, вікторина, інсценізація твору, тощо), оформлення сценарію.	10 б. (5 б. – оцінює вчитель-методист від бази практики, 5 б. – оцінює методист від навчального закладу)
2. Робота класним керівником	Сплановано та організовано виховний захід українською мовою, оформлення сценарію	10 б. (5 б. – оцінює вчитель-методист від бази практики, 5 б. – оцінює методист від навчального закладу)
Модульний контроль		
3. Підсумковий звіт з практики	Звіт на основі портфолію, що містить виконані завдання: 1) підсумковий звіт у щоденнику практики (ведення щоденника) 2) 10 конспектів уроків з навчально-методичними матеріалами; 3) проведення й конспект відкритого уроку (разом із аудіо-візуальними матеріалами) та його самоаналіз; 4) аналіз відвіданого уроку колеги здобувача-практиканта.	Всього 40, з них: 10 б. – оцінює методист від навчального закладу 10 б. – оцінює методист від навчального закладу 10 б. – оцінює методист від навчального закладу 10 б. – оцінює методист від навчального закладу
4. Захист практики	1) характеристика бази практики (презентація +портфолію) 2) критичний виклад	20, з них: 10 б. (оцінює комісія по захисту практики від

	отриманого досвіду (звіт).	навчального закладу) 10 б. (оцінює комісія по захисту практики від навчального закладу
--	----------------------------	--

VI. Підсумковий контроль

Керівник практики від навчального закладу (університету) узгоджує з адміністрацією бази практики фактичний термін практики, склад груп студентів, які проходять практику, отримує інформацію щодо стану охорони праці та протипожежної безпеки та інші організаційні питання. У підсумковому звіті практикант коротко аналізує власне навчальне й педагогічне портфоліо (профіль класу, що містить опис класу, його специфіку, інклюзивні особливості, тощо; перелік тем конспектів уроків; аналізує зібрані навчально-методичні матеріали; конкретизує проведення підсумкового відкритого уроку на основі відгуку керівника наставника, методиста бази практики та практиканта колеги; надає опис результатів позакласного заходу з німецької та виховного заходу з української мови; узагальнює набутий досвід та уточнює перспективи та напрямки з подальшої діяльності з метою оптимізації педагогічної діяльності.

Уроки здобувач освіти проводить згідно календарного плану та узгоджує з вчителем-методистом з німецької мови на базі практики. Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми практики та дотримання заздалегідь погоджених термінів подачі документації.

Загалом студент-практикант може набрати за виробничу педагогічну практику 100 балів, розподіл яких подано в таблиці нижче:

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Політика щодо академічної доброчесності.

За час проходження виробничої педагогічної практики здобувачі вищої освіти повинні керуватися принципами академічної доброчесності (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)) та виконувати передбачені силабусом теоретичні та практичні завдання, розробляти фрагменти уроків, планувати та проводити уроки, вести портфоліо, дидактизувати матеріали, тощо самостійно. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

ДОДАТОК - РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Залежно від епідемічної ситуації проходження практики здобувачами освіти може відбуватися на засадах змішаного навчання.

1. Якщо у закладі загальної середньої освіти відбувається очне навчання й немає застережень адміністрації щодо прийняття здобувачів на практику, вона може відбуватися в звичайному режимі з отриманням протиепідемічних вимог.
2. Якщо ЗЗСО навчається дистанційно (окремі класи на ізоляції), здобувачі освіти відвідують та проводять власні уроки дистанційно з використанням рекомендованих МОН платформ (наприклад, Google Classroom, Zoom).
3. Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися педагогічної етики на всіх етапах виробничої педагогічної практики з німецької мови, уважно ставитися до потреб здобувачів освіти та їхньої інформаційної підтримки.
4. Керівник практики від закладу освіти зобов'язаний надавати здобувачам освіти консультації в дистанційному режимі, обговорювати алгоритм навчання та перевіряти результати проведеної дистанційної роботи, зафіксовані на електронних носіях та надіслані у відповідний термін.
5. Здобувач освіти зобов'язаний інформувати свого керівника від навчального закладу про зміни формату навчання, надавати звітність у електронній формі для погодження та затвердження, дослухатися до порад, працювати над зауваженнями та робити висновки.
6. Портфолію та щоденник виробничої та навчальної практики в умовах дистанційного навчання можуть бути подані в електронному вигляді.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування, практика за кордоном). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Додаток А

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну виробничої педагогічної практики здобувачі освіти подають керівнику практики письмові матеріали за результатами виконання обраних і узгоджених із керівником практики завдань:

- письмовий звіт про виконання індивідуального плану педагогічної практики оформляється кожним здобувачем окремо згідно наданої схеми;
- оформлений з усіх розділів щоденник практики, підписаний керівником від бази практики;
- повний конспект одного уроку німецької мови з ескізами допоміжних засобів навчання;
10 конспектів уроків з навчально-методичними матеріалами;
- конспекти позакласних заходів (німецькою мовою (1 захід), українською (1 захід));
- характеристику-відгук за підписом керівника практики з освітньої організації завірену печаткою.

Звіт рекомендується готувати впродовж усього періоду практики, при підготовці тексту необхідно дотримуватися вимог чіткого викладу матеріалу, логічності, стислості й точності тексту, обґрунтованості висновків і пропозицій.

Для оформлення письмового звіту наприкінці педагогічної практики відводиться 5 днів. Звіт перевіряється, оцінюється і затверджується керівниками практик від бази (освітньої організації) і Університету.

У *щоденнику* здобувач освіти фіксує зміст роботи впродовж усього періоду проходження практики і вказує тривалість виконання того чи іншого виду роботи.

Загальна тривалість робочого дня студента-практиканта – 6 годин, що містить: відвідування уроків, спостереження за роботою вчителя бази практики, спілкування з учнями, підготовка матеріалів до уроків тощо.

Характеристика-відгук з місця проходження практики вписується у щоденник здобувача освіти, який візується керівником від бази практики та враховується при визначенні оцінки за практику керівником. У характеристиці подається перелік виконаної здобувачем роботи, визначається ставлення до виконання ним своїх обов'язків, виставляється оцінка за практику.

Після закінчення виробничої педагогічної практики проводиться захист проходження педагогічної практики, не пізніше як через 10 днів після її завершення, на якому здобувачі освіти звітують про проходження практики, роблять критичний аналіз своєї діяльності, методисти від кафедри повідомляють про успішність/неуспішність, сильні та слабкі сторони студента-практиканта, здійснюється аналіз якості виконання завдань практики й оформлення звітної документації і комісія виставляє бали за виробничу педагогічну практику. Остаточні підсумки практики підводяться у процесі захисту проходження педагогічної практики.

Комісія приймає залік у здобувачів освіти впродовж перших десяти днів після практики. Оцінка за практику вноситься в залікову-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача. У разі отримання негативної оцінки під час складання заліку здобувачу освіти надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач освіти відраховується з університету.

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЩОДЕННИК

Виробничої педагогічної практики з німецької мови

студента/-ки 3 курсу факультету іноземної філології денної форми навчання
освітнього рівня бакалавр спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова і література, спеціалізації 014.022 Німецька мова і література, освітньо-професійної програми Середня освіта. Німецька мова.

(прізвище, ім'я, по-батькові студента/-ки)

Бази практики _____
(назва)

Керівник практики від кафедри німецької філології

(посада, прізвище та ініціали)

Керівник практики від бази практики _____

(посада, прізвище та ініціали)

Термін практики: з « ____ » _____ 20_ р. по « ____ » _____ 20_ р.

Наказ № ____ від _____ 20__ р.

ГРАФІКИ ЗАЙНЯТОСТІ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ
ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В _____ № _____

№	Назви робіт	Тижні проходження практики у 5 семестрі		Тижні проходження практики у 6 семестрі	
		1	2	1	2
1.	Пасивна практика: ознайомлення з базою практики				
2.	Ознайомлення з графіком роботи ЗЗСО і класу, де ЗО проходить практику				
3.	Зустріч з директором школи, завучем, класним керівником				
4.	Зустріч з учителем НМ				
5.	Ознайомлення з навчальним матеріалом з НМ для класу				
6.	Відвідування уроків НМ і спостереження за колективом здобувачів освіти				
7.	Активна практика: Написання планів-конспектів для 10 уроків НМ				
8.	Підготовка наочних матеріалів для уроків НМ				
9.	Консультація з вчителем, узгодження планів-конспектів				
10.	Проведення 10 уроків НМ				

11	Перевірка домашніх, самостійних, контрольних робіт здобувачів освіти				
12	Позакласний захід німецькою мовою				
13	Виховний захід українською мовою				
14	Відвідування уроків колег-практикантів				

Всього уроків для відвідування _____

Підпис ЗО _____

Вчитель НМ _____

Методист кафедри _____

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Спостереження уроків німецької мови, проведених вчителем, в
класі/-ах _____

Дата	Клас	Тема уроку	Коментар

**ДОДАТКОВІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ ВИКОНУВАЛИСЯ НА БАЗІ
ПРАКТИКИ**

Дата	Клас	Вид діяльності	Стан виконання	Коментар

ВІДГУК ВЧИТЕЛЯ- КЛАСНОГО КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

**від ЗЗСО про ставлення студента-практиканта до виконання всіх завдань
практики (спостереження, методична робота, позакласна робота)**

ВИСНОВОК/ РЕКОМЕНДАЦІЯ

Педагогічна практика оцінюється на «_____»

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВІДГУК ВЧИТЕЛЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

**від ЗЗСО про ставлення студента-практиканта до виконання всіх завдань
практики (спостереження, підготовку та проведення уроків, методична
робота, позакласна робота)**

ВИСНОВОК/ РЕКОМЕНДАЦІЯ

Педагогічна практика оцінюється на «_____»

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ КАФЕДРИ НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Вид роботи	Кількість балів	Висновок керівника практики
Планування та проведення 10 уроків НМ	20 балів (10б. –оцінює вчитель-методист від бази практики, 10б . –оцінює методист від навчального закладу)	
Планування та проведення позакласного заходу німецькою мовою і оформлення сценарію	10 балів (5б. –оцінює вчитель-методист від бази практики, 5б . –оцінює методист від навчального закладу)	
Планування та проведення виховного заходу українською мовою і оформлення сценарію	10 балів (5б. –оцінює вчитель-методист від бази практики, 5б . –оцінює методист від навчального закладу)	
Всього за поточний контроль	40 балів	
Підсумковий звіт з практики	10 балів (оцінює методист від навчального закладу)	
10 планів-конспектів уроків з педагогічними матеріалами	10 балів (оцінює методист від навчального закладу)	
Проведення і конспект відкритого уроку (разом із аудіо-візуальними матеріалами) та його самоаналіз	10 балів (оцінює методист від навчального закладу)	
Аналіз відвіданого уроку колеги-практиканта	10 балів (оцінює методист від навчального закладу)	
Захист практики: характеристика бази практики	10 балів (оцінює комісія по захисту практики від навчального закладу)	
критичний виклад отриманого досвіду	10 балів (оцінює комісія по захисту практики від навчального закладу)	
Всього за модульний контроль	60 балів	
ВСЬОГО	100 балів	

ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Відвідано уроків з німецької мови у вчителя _____, у колеги-практиканта _____; проведено додаткових видів діяльності зі здобувачами освіти _____; перевірено самостійних / контрольних робіт _____; домашніх завдань _____.

- 1) Опишіть специфіку класу (кількість здобувачів освіти, інклюзивні особливості, індивідуальні потреби здобувачів освіти)

- 2) Які етапи уроків, проведених вчителем, були проведені найбільш успішно і чому?

- 3) Які професійні знання та вміння здобули під час виробничої педагогічної практики з німецької мови?

- 4) Які методичні матеріали використовували для підготовки аудіо-візуальної й друкованої наочності?

- 5) Які мультимедійні засоби використовували, з яким призначенням і чи були вони ефективними?

6) Які етапи проведення позакласного заходу німецькою мовою вважаєте найуспішнішими, а які варто доопрацювати? Чому?

6.1. _____

6.2. _____

7. Які етапи проведення виховного заходу українською мовою вважаєте найуспішнішими, а які варто доопрацювати? Чому?

7.1. _____

7.2. _____

8. З якими методичними чи педагогічними труднощами Ви зустрічались в процесі проходження виробничої педагогічної практики з німецької мови (підручники, робота зі здобувачами освіти, технічні засоби, тощо)?

9. Які Ваші побажання і рекомендації щодо оптимізації проходження виробничої педагогічної практики з німецької мови (мовна і мовленнєва, методична, психологічна підготовка здобувачів освіти)?

V. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Державний стандарт загальної середньої освіти : <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti> .
2. Закон України про повну загальну середню освіту від 16.01.2020 <https://ips.ligazakon.net/document/T200463?an=1>
3. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній освіті: навчальний посібник / за наук. ред. О.М. Пехоти, Т.В. Тихонової. Миколаїв: Іліон, 2019. 252с.
4. Каплінський В.В. Методика викладання у школі. Навчальний посібник. К.: КНТ, 2017. 225с.
5. Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки. [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#))
6. Мачинська Н.І., Сельтмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у школі: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 180 с.
7. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5–9 класи (Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова): Наказ Міністерства освіти і науки України 07.06.2017 р. № 804. 113 с.
8. Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН: Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programipidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon>
9. Організація дистанційного навчання в школі : методичні рекомендації : Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>
10. Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній і/та інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки. [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#)
11. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки. [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)
12. Положенням про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/File/2024/11/2024-polozhennya_pro_praktyku-1.pdf
13. Пометун О., Пирожено Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: «А.С.К.», 2015. 192с.
14. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402.
15. Практикум з методики викладання німецької мови у середніх навчальних закладах: посібник. / кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2017. 288 с.
16. Ружин К.М. Інтерактивна методика у контексті комунікативного підходу до навчання іноземної мови. Вісник ЗНУ. Філологічні науки. 2020. № 2. С. 126-132.

17. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С.Ю.Ніколаєва, Г.Е.Борецька, Н.В.Майер, О.М.Устименко, В.В.Черниш та ін. К.: Ленвіт, 2015. 444 с.
18. Funk Hermann, Kuhn Christina, Skiba Dirk, Spaniel-Weise Dorothea, Reiner E. Wicke. DLL 4. Aufgaben, Übungen, Interaktionen. München: Klett-Langenscheidt. Goethe-Institut. 2014. 184 S.
19. Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin. DLL 7. Prüfen, Testen, Evaluieren. München: Klett-Langenscheidt. Goethe-Institut. 2015. 176 S.
20. Karin Ende, Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin, Imke Mohr. DLL 6. Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung. München: Klett-Langenscheidt. Goethe-Institut. 2013. 152 S.

Додаткова література

1. Близнюк Л. М., Козак А. В., Шостак У. В. Вивчення іноземної мови в часи пандемії: криза чи шанс. Науковий журнал «Інноваційна педагогіка». Випуск № 38. 2021. С. 102–105.
2. Близнюк Л. М., Сологуб Л. В., Марєєва Т. В. Методичні аспекти креативної діяльності викладача іноземної мови. «Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал 2022. № 6(11). 2022. 510 с.
3. Близнюк Л. М., Трушковська А. Д. Традиційний та дигітальний підходи до вивчення німецької лексики: методи та особливості. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: наук. журнал. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». № 82. 2022. С. 150–155.
4. Людмила Близнюк, Ольга Гвоздяк, Тетяна Свида-Сусіденко. Застосування міждисциплінарних зв'язків при вивченні німецької мови. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавн. дім «Гельветика». 2023. Вип. 60. Том 1. 316 с. С. 218–222.
5. Близнюк Л. М., Кубрак А. -О. В. Розвиток навичок з мобільними застосунками та навчальними платформами. Науковий журнал «Інноваційна педагогіка». Випуск 59. 2023. С. 238–242.
6. Близнюк Л. М., Гесьть А. А. Перетворення помилок на можливості: формування нової культури реагування на помилки в новій українській школі. Науковий журнал «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка») Випуск № 9 (23) Київ: 2023. 685 с. С. 259–271.
7. Корень А. М., Близнюк Л. М. Психолого-педагогічні аспекти викладання німецької мови дітям з особливими потребами. Науковий журнал «Інноваційна педагогіка». Випуск № 65. Том 1. 2023. С. 67 – 70.
8. Alla Kozak, Lyudmyla Blyznyuk, Tetiana Knysh, Oksana Ivanashko, Kateryna Honchar Online Learning as a Tool for the Education System in the Context of Digitalisation. *Sciedu Press Journal of Curriculum and Teaching*. Vol. 12, No 2 (2023). P. 132–143.
9. L. Blyznyuk. Karikaturen im Deutschunterricht: Матеріали XXVII Міжнар. наук. -практ. конф. Асоціації українських германістів (25-26 вересня 2020 р.). Львів: ПАІС, 2020. С. 33–35.
10. L. Blyznyuk. Vorteile von Blended Learning auf einen Blick: Матеріали XXX Міжнар. наук. -практ. конф. Асоціації українських германістів (29-30 вересня 2023 р.). Львів: ПАІС, 2023. 184 с. С. 26–28.

11. Lyudmyla Blyznyuk. Grundschohnbildung über die Grenze hinweg: Unterstützung geflüchteten ukrainischen Kinder: Матеріали XXXI Міжнар. наук.-практ. конф. Асоціації українських германістів (27-28 вересня 2024 р.). Львів: ПАІС, 2024. 208 с. С. 34–36

Інформаційні та інтернет-ресурси

1. <http://www.teacherjournal.com.ua> – Учительський онлайн журнал.
2. <http://metodportal.net> – Методичний портал. Спеціалізований ресурс, призначений для вчителів.
3. <http://osvita.ua> – освітній сайт для вчителів.
4. <http://ostriv.in.ua> – Острів знань
5. <http://www.konспект.org.ua> – матеріали на допомогу вчителю-практику.
6. <http://www.goethe.de/ins/ua/de/kie/lhr/mat/sdu.html>
7. www.cornelsen.de
8. www.hueber.de
9. www.klett.de